

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen
Enhet 14

DOM
2014-07-30
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
12954-14

Sida 1 (7)

KONKURRENSVERKET	
2014 -07- 3 0	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

G4S Security Services AB, 556095-6772
Warfvinges väg 39
100 28 Stockholm

MOTPART

Järfälla kommun

Ombud: Advokat Pehr Jacobson
Advokatbyrån Hellgren Linander KB
Box 24053
104 50 Stockholm

SAKEN

Överprövning av offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 507912

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND

Järfälla kommun (kommunen) genomför en upphandling av rondering och områdesbevakning inom kommunen inklusive uttryckning vid larm, dnr Ten 2014/114, som ett förenklat förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. I tilldelningsbeslut meddelade kommunen att Rapid Bevakning AB (Rapid) skulle tilldelas kontraktet. G4 Security Services AB (G4S) begärde överprövning och yrkade att Rapids anbud skulle förkastas på grund av att Rapid underlåtit att kryssa i tre rutor gällande skall-krav. I dom den 19 maj 2014, mål nr 8752-14, biföll förvaltningsrätten G4S talan och förordnade att upphandlingen ska rättas genom att Rapids anbud förkastas. Kommunen meddelade den 3 juni 2014 ett nytt tilldelningsbeslut vari angavs att kommunen avser sluta avtal med Tempest Security AB (Tempest) avseende rondering och områdesbevakning inom kommunen eftersom anbudet från Tempest uppfyller samtliga ställda krav. Anbudet från G4S förkastades då anbudsförslaget inte ifyllts korrekt.

YRKANDEN M.M.

G4S yrkar, som det får förstås, att upphandlingen ska rättas genom att det görs en ny utvärdering i vilken deras anbud utvärderas, medan Tempests anbud förkastas. Till stöd härför anför G4S bl.a. följande. Det stämmer att G4S inte kunnat fylla i kostnad från väktartjänster, då det är omöjligt att veta vilket belopp som efterfrågas. Det framgår inte av förfrågningsunderlaget om det som ska anges är summan, eller om det är månadspris, timpris eller styckpris. Därför hänvisade de till bilaga 3, prisformulär, som skulle fyllas i och lämnas in för anbudet. Tyvärr upptäcktes detta efter att tiden för frågor gått ut. Därför kunde G4S inte ställa en fråga genom hänvisad portal. G4S ansåg inte att det hade avgörande betydelse att G4S pris kunde misstolkas, då hela prisbilagan är med i anbudet enligt krav. Därför ställde G4S inte en direkt fråga efter frågetidens slut. De har inte fått till-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

fälle att förtydliga detta, för ingen fråga har kommit från Järfälla kommun, vilket G4S tolkade som att det inte fanns några oklarheter. De anser att deras anbud uppfyller kraven. Däremot uppfyller anbudet från Tempest inte kraven eftersom de inte angett telefonnummer till personen trots att detta efterfrågades i anbudsformuläret. Det stämmer inte att kommunen i det första tilldelningsbeslutet endast prövade Rapids anbud, eftersom kommunen förkastade Securitas Sverige AB:s (Securitas) anbud som hade lägre pris än Rapid. I det första tilldelningsbeslutet förkastades inte G4S anbud utan kom på tredje plats. Deras anbud som granskats i det nya tilldelningsbeslut är samma anbud som det som då blev godkänt. I det nya tilldelningsbeslut stod G4S i tur att tilldelas uppdraget. Att så ej skedde har inneburit ekonomisk skada för dem.

Kommunen bestrider ingripande enligt LOU och anför bl.a. följande. I det första tilldelningsbeslutet prövades bara om Rapids anbud, som hade lägst anbudssumma, uppfyllde alla skall-kraven vilket kommunen ansåg att det gjorde. Därför prövades G4S anbud inte då. Ändå framgår redan vid denna utvärdering att kommunen noterat att G4S inte fyllt i anbudet korrekt. Efter att förvaltningsrätten meddelat dom efterkom kommunen denna och gjorde en ny utvärdering utan att Rapids anbud medtogs. Då konstaterades att G4S inte fyllt i anbudet korrekt, varför kommunen förkastade deras anbud. Förkastandet har skett utifrån strävan efter likabehandling eftersom, enligt förvaltningsrätten, Rapid skulle förkastas på grund av att de inte fyllt i anbudet korrekt. I förfrågningsunderlaget framgår att anbud ska innehålla korrekt ifyllt anbudsformulär vars utformning inte får ändras. I G4S anbud är kostnad för väktartjänster inte ifyllt. Istället har G4S hänvisat till prisformuläret och, utöver detta, angett att man inte anser sig kunna svara på vilket/vilka belopp som kommunen efterfrågar. Detta innebär att G4S inte har offererat ett pris. Det finns i förfrågan ingen otydlighet i vilket pris som avses. Det är en rad för pris, dvs. summan av priset för väktartjänsterna. Alla andra anbudsgivare har fyllt i formuläret korrekt i denna del. Varken

G4S eller någon annan anbudsgivare har ställt fråga om detta under frågetiden. Gällande Tempest har de, i sitt anbud, angett e-postadress istället för telefonnummer till ombudet. Då huvudsaken är att kontakt kan etableras, och e-post är i princip lika snabb och effektiv kommunikation som telefon, anser kommunen att Tempests uppgifter på denna punkt är godtagbara.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

I målet är fråga om ett förenklat förfarande enligt 1 kap. 2 § andra stycket och 2 kap. 24 § jämfört med 15 kap. 3 § första stycket LOU. Tillämplig lag är därför i första hand 15 kap. LOU och de paragrafer som hänvisas till i 15 kap. 2 §, bl.a. hela första och sextonde kapitlen. Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av praxis följer att det strider mot likabehandlingsprincipen att utvärdera och anta ett anbud som inte uppfyller skall-kraven, se t.ex. EU-domstolens avgörande C-243/89, Stora Bält. Även om EU-direktivet inte är direkt tillämpligt på 15 kap. LOU, är EU-domstolens praxis till tolkningshjälp.

Om upphandlande myndighet har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller rättas.

I denna upphandlings förfrågningsunderlag, punkten 1.12, anges att anbud skall innehålla bl.a. korrekt ifyllt anbudsformulär och att formulärets utformning ej får förändras. Kommunen har förkastat G4S anbud för att där inte har angetts pris på väktartjänster i anbudsformuläret. Istället har G4S svarat "se bilaga 3 prisformulär (vi anser inte att vi kan svara på vilket/vilka belopp ni vill att vi anger i detta fält)".

G4S menar att anbudsformuläret är oklart formulerat. Förvaltningsrätten delar inte denna uppfattning. I prisbilagan finns under väktartjänster finns fem rader, nämligen 1) rondering och områdesbevakning med väktare och hund fem timmar alla dagar mellan 20.00 och 01.00, 2) dito sju timmar, 3) uttryckning inklusive 45 minuter per plats, 4) extra bevakning med väktare och bil samt 5) skyddstäckning av fönster. Det anges att 1) och 2) ska anges i pris per månad, 3) och 5) per styck och 4) med timpris. För varje rad anges vilket antal som ska utvärderas, nämligen 12 väktare med fem timmars pass, 2 väktare med sju timmars pass, 208 uttryckningar, 150 timmar med väktare och bil samt 50 skyddstäckningar av fönster. Genom att pris och antal multipliceras får man pris för respektive rad, i G4S fall 636 000 kr för väktare med fem timmars pass, 148 000 kr för väktare med sju timmars pass, 145 600 kr för uttryckningar, 67 500 kr för bevakning med bil och 50 000 kr för skyddstäckning. Totalsumman av dessa fem produkter blir i G4S fall 1 047 100 kr.

Det torde vara uppenbart att det, när det bara finns en rad för kostnad för väktartjänster i anbudsformuläret, är totalsumman som åsyftas. Syftet med att kommunen kräver att få totalsumman angiven på detta lättlästa sätt är också tämligen uppenbart. Kommunen kan då inleda anbudsöppningen med att undersöka vem som angett lägst totalsumma och kontrollera om denna anbudsgivare gjort en korrekt summering av delposterna samt uppfyller skall-kraven; om så är fallet behöver de anbud som har högre anbudssumma inte ens granskas. Det var också uppenbarligen så kommunen gjorde vid den första utvärderingen. Man började kontrollera det anbud som hade lägst summa, sedan det näst lägsta osv. tills man kom till Rapid, som kommunen menade uppfyllde kraven, även om förvaltningsrätten sedermera inte instämde i detta. Att kommunen går till väga på detta sätt för att spara utvärderingsresurser och utredningstid är, enligt förvaltningsrättens mening förståeligt, särskilt i ett förenklat förfarande.

Om G4S ändå ansåg att det var oklart vilket pris som skulle fyllas i under "kostnad för väktartjänster" hade det varit en enkel sak för G4S att, i upphandlingsverktyget TendSign som använts i denna upphandling, ställa en publik fråga under "Frågor och svar". Om upphandlingens transparens sedan ifrågasätts, till exempel inför en förvaltningsrätt, ingår de publika svaren i "Frågor och svar" tillsammans med det ursprungliga förfrågningsunderlaget i den information som anbudsgivarna ska anses ha fått, se dom av Kammarrätten i Jönköping den 2 september 2013, mål nr 1245-13. När G4S inget fyllt i anbudsförslaget korrekt är det inte kommunens ansvar att begära komplettering; i 15 kap. 2 § andra stycket LOU anges endast att den upphandlande myndigheten "får" begära förtydligande eller komplettering.

Kommunen, som egentligen hade velat anta Rapids anbud, menar att när Rapids anbud enligt förvaltningsrättens tidigare dom förkastats på grund av bristande ikryssning av några kryssrutor i formuläret, så måste även G4S anbud förkastats när G4S inte följt anvisningarna i förfrågningsunderlaget. Förvaltningsrätten anser att kommunen, av de skäl som anförts ovan, haft rätt att förkasta G4S anbud på denna grund.

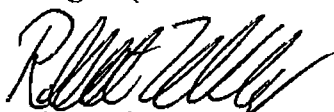
G4S menar slutligen att det nu vinnande anbudet från Tempest borde ha förkastats, eftersom Tempest angett en e-postadress där ett telefonnummer skulle anges. I detta fall är det vinnande anbudet från Tempest det dyraste, dvs. det med högst anbudssumma, eftersom alla andra anbud förkastats. Det innebär att om också Tempest förkastades skulle kommunen vara tvungen att göra om upphandlingen varpå G4S skulle få en ny chans. I det läget kan G4S ha lidit skada av om Tempests anbud godkänns felaktigt, jfr dom av Kammarrätten i Jönköping den 11 april 2014, mål nr 2658—2667-13. Frågan om Tempests anbud borde ha förkastats ska alltså prövas.

I förfrågningsunderlaget finns, bortsett från det allmänna kravet på att anbudsformuläret ska fyllas i korrekt, inget skall-krav på att anbudsgivarens ombud måste ha ett telefonnummer. I anbudsformuläret finns rader för ombud, miljöansvarig och kvalitetsansvarig där det inom parentes anges att man ska ange personens förnamn, efternamn och telefon. På raderna för miljöansvarig och kvalitetsansvarig har Tempest angett befattningshavarens mobilnummer, men på raden för ombud istället dennes e-postadress. Det kan rimligen inte tolkas som att Tempest härigenom försummat att uppfylla ett skall-krav och deras anbud därför borde ha förkastats, då detta, om det alls kan ses som en avvikelse mot vad kommunen efterfrågat, är av oväsentlig betydelse, jfr dom av Kammarrätten i Stockholm den 28 augusti 2012, mål nr 2391-12.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att kommunen haft rätt att förkasta G4S anbud samt haft rätt att godta Tempests anbud. G4S ansökan om ingripande enligt LOU ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Robert Johansson

Rådman

David Munck har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.